



# Curriculum

# Huisartsopleiding Utrecht

Editie 2025

*Huisartsopleiding Utrecht*

*Julius Centrum UMC*

# Inleiding

Voor ligt u het curriculum voor aios van Huisartsopleiding Utrecht: het overzicht van onderwerpen die aan bod komen tijdens het onderwijs op de terugkomdagen.

## Opbouw van het curriculum

Tijdens de opleiding verwerft de aios de competenties van de huisarts aan de hand van de tien opleidingsthema's. Deze tien thema's zijn vastgesteld in het LOP en zijn representatief voor het beroep huisarts. Per thema is beschreven welke kenmerkende beroepsactiviteiten (KBA's) daarbij horen. Meer over thema's en KBA's vindt u [hier](#).

In het vaste basisprogramma van het curriculum komen van alle thema's onderdelen aan bod, waarmee we de aios een stevige basis geven voor het leren in de huisartspraktijk. Het onderwijs op de terugkomdag gaat verder dan alleen een bespreking van de richtlijnen. Op de terugkomdag gaat het om verdieping op de leerervaringen uit de praktijk, reflectie, verbreding en toepassing.

Naast de tien thema's kent het curriculum een aantal overstijgende lijnen, die overeenkomen met de competenties van de huisarts. Deze lijnen krijgen door het hele curriculum heen aandacht: Communicatie, Samenwerking, Leiderschap, Maatschappelijk Handelen, EBM en Professionaliteit. Daarnaast onderscheiden we de lijn Diversiteit, waarmee in het curriculum aandacht wordt gegeven aan diversiteit in gender en culturele en etnische achtergrond.

## Revisie van het curriculum

In 2024 is het curriculum van Huisartsopleiding Utrecht gereviseerd naar aanleiding van de invoering van het herziene Landelijk Opleidingsplan (LOP, 1 maart 2024). Een uitgebreidere toelichting op de gehanteerde kaders vindt u in het Lokale Opleidingsplan Huisartsopleiding Utrecht.

## Zelfsturend leren

Zelfsturend leren is een belangrijk uitgangspunt van het LOP: het is de bedoeling dat aios het eigen leerproces sturen, vormgeven en zichtbaar maken. Het curriculum van Huisartsopleiding Utrecht besteedt hier in een reeks onderwijsprogramma's expliciet aandacht aan.

Het curriculum van huisartsopleiding Utrecht faciliteert zelfsturing doordat het onderwijs aansluit bij de leervragen en leerwensen van de aios op de terugkomdag en doordat de aios een actieve rol hebben in het onderwijs.

Om meer ruimte te geven aan zelfsturing en eigen invulling, is er in het gereviseerde curriculum nog meer ruimte voor keuzeonderwijs. Deze ruimte neemt toe in de loop van de drie opleidingsjaren: het derde jaar biedt de meeste ruimte voor eigen invulling van het onderwijs. Naast het keuze-onderwijs in de groep is er in het derde jaar een ruim aanbod aan keuzemodules waarvoor de aios zich individueel kunnen inschrijven. Daarnaast kunnen de aios in jaar 3 kiezen voor een differentiatie.

## Ontwikkelingen en innovaties

Het curriculum biedt aandacht aan ontwikkelingen en innovaties, zoals digitalisering, eHealth en duurzaamheid. Actuele thema's en maatschappelijke ontwikkelingen komen daarnaast structureel aan bod doordat de aios in de onderwijsgroepen zelf actualiteiten inbrengen en met elkaar bediscussiëren.

*Curriculumcommissie Huisartsopleiding Utrecht, februari 2025*

# Leeswijzer

Dit document begint met een beknopt overzicht van de drie opleidingsjaren. Dit overzicht wordt gevolgd door een uitgebreidere versie per opleidingsjaar, met een korte toelichting per onderwijsprogramma.

De tien thema's uit het LOP zijn weergegeven in gekleurde blokken, waarbij de kleuren overeenkomen met de kleuren in het 'themaboekje' van Huisartsopleiding Nederland (zie legenda). De lijnen zijn herkenbaar aan icoontjes die aangeven aan welke lijn het betreft. Soms staan deze icoontjes ook in de gekleurde themablokken: in dat geval valt het onderwerp binnen een thema én een lijn.

## Legenda

Opleidingsthema's:

	Korte-episodezorg
	Spoedeisende zorg
	Chronische zorg
	Zorg voor ouderen
	Zorg voor het kind
	Zorg voor patiënten met psychische klachten en aandoeningen
	Zorg voor patiënten met SOLK
	Palliatieve en terminale zorg
	Preventie
	Praktijkmanagement

Lijnen:

	Lijn Communicatie
	Lijn Samenwerking
	Lijn Leiderschap
	Lijn Maatschappelijk handelen
	Lijn EBM
	Lijn Professionaliteit
	Lijn Diversiteit

Afkortingen:

TKD terugkomdag

# Overzicht jaar 1

Kwartaal 1	Kwartaal 2
Introductie: visitetas, ADEPD	* Standaarden: 4. De waarde van diagnostiek
Introductie: koorts en vlekjes; zoeken op relevante websites; receptuur	— Standaarden: 5. Het pluis/niet-pluisgevoel
Vaardigheden in de praktijk	Acute patiënt
* Standaarden: 1. De NHG-standaard	Diabetes mellitus
* Standaarden: 2. Antibioticabeleid	— CVRM
* Standaarden: 3. Bewegingsapparaat	Astma / COPD
Kleine kwalen	Buikproblemen bij kinderen
▲ Spiegelinformatie	Farmacotherapie bij kinderen
Introductie spoedzorg: urgentie en triage	◇ PROFclass: Visievierluik
STARTclass	PROFclass: Proces en digitalisering
◆ Juridische kaders spoedzorg	● APC: consultvoering
Acuut ziek kind	● Slecht nieuws
● Arts-patiëntcommunicatie: consultvoering	◆ Keek op de week
◆ Keek op de week	■ Samenwerking 1e lijn
Introductie duurzaamheid	* Kritisch lezen
* Introductie: EBM	* Referaten
* EBM 2-daagse	○ Groepsevaluatie
▲ Zelfsturend leren: leergesprekken	▲ LEOh
▲ Zelfsturend leren: mindset	▲ Zelfsturend leren: LHK
	▲ Feedback geven en ontvangen
	— Diversiteit: introductie

Zelfstandige periode in de praktijk (2 weken)

Kwartaal 3	Kwartaal 4
* Standaarden: 6. De standaard in de praktijk	Diabetes mellitus
Acute patiënt	CVRM, HVZ
■ Ouderenzorg 1: introductie ouderengeneeskunde	Astma/COPD
● Gezinsgeneeskunde 1	Spirometrie
Verslaving	■ Huisarts en de POH GGZ
Persoonlijkheidsstoornis	▲ (H)erkennen SOLK
Palliatieve zorg jaar 1: introductie	● Gezondheidsrisico's bespreekbaar maken
* Oncologie 1	● Motiverende gespreksvoering
◇ PROFclass: Huisartsenland en declareren	◆ Keek op de week
◇ PROFclass: Lidmaatschap en leiderschap	◆ Na het overlijden
■ Patiëntveiligheid	■ 360° feedback
● APC: consultvoering	* Kritisch lezen
● Roos van Leary	▲ Medische ethiek
◆ Keek op de week	▲ Onderwijs geven
◆ Beroepsgeheim	— Diversiteit: invloed op consultvoering
* Kritisch lezen	
* Referaten	
▲ Zelfsturend leren: je leerproces in beeld	

# Overzicht jaar 1

Jaar 1 - keuzeonderwijs		
PDS	● Communicatie kind/puber	● Interculturele communicatie
Verdachte huidafwijkingen	Beroerte	■ Samenwerking huisarts en bedrijfsarts
Dermatologie	Medicatie bij DM	■ Samenwerking met assistente
Moeheid	Diabetische voet	▲ Eigen balans
Oogheelkunde	■ Ouderenzorg 1: Introductie ouderengeneeskunde keuze	▲ Omgaan met grensoverschrijdend gedrag van patiënten
Mictieklachten bij mannen	◇ PROFclass: tijdmanagement	▲ Reflectiecursus
Hoofdpijn	Diagnostische denkfouten	
SOA		
Vaginale klachten		
Duizeligheid		
Vaardigheden on demand		

# Overzicht jaar 2

CZ-stage
Dementie
Decubitus
Chronische neurologie
— Ouderenzorg 2: De patiënt centraal
Farmacotherapie 1: Introductie op medicatiebeoordeling
Farmacotherapie 2: Polyfarmacie in het verpleeghuis
● Ouderenzorg 4: Familiegesprekken en mantelzorg
Palliatieve zorg 1: Inleiding, pijn
Palliatieve zorg 2: Dyspnoe, ACP
Palliatieve zorg 3: Gastro-intestinale symptomen
Palliatieve zorg 4: Delier; palliatieve sedatie
Rouwbegeleiding
— Stervensbegeleiding
Euthanasie (deel 1 + 2)
◆ WGBO en wilsbekwaamheid
■ Interprofessioneel onderwijs: ouderengeneeskunde
◆ Keek op de week
* Kritisch lezen
▲ Groepsevaluatie
▲ Medische ethiek
▲ Zelfsturend leren
Introductie en praktische zaken GGZ-stage

GGZ-stage
Acute psychiatrie
Acute psychiatrie: dwang in de zorg
Acute psychiatrie: psychose
Angststoornissen
Depressie
Persoonlijkheidsproblematiek
Probleem solving treatment (PST)
Psychofarmaca
● Suïcidepreventie
● Verslaving
● Communicatie met specifieke groepen
◆ Keek op de week
* Kritisch lezen
▲ Zelfsturend leren
▲ Medische ethiek
▲ Groepsevaluatie
Introductie en praktische zaken GGZ-stage

Ziekenhuis-stage
■ Pijn
Acute patiënt
STARTclass
Spoedeisende somatiek: acute buik
Spoedeisende somatiek: cardiaal
Spoedeisende somatiek: neurologie
Spoedeisende somatiek: acuut zieke kind
Spoedeisende somatiek: zwangerschap en gynaecologie
Medisch urgente uitslagen
◆ Klachtrecht
● Communicatie in spoedsituaties
◆ Keek op de week
* Kritisch lezen
▲ Groepsevaluatie
▲ Zelfsturend leren
Introductie en praktische zaken GGZ-stage

# Overzicht jaar 2

Keuzeonderwijs CZ-stage
Probleemgedrag na hersenbeschadiging
■ Ouderenzorg 3: Sociale kaart in de wijk en financiering

Keuzeonderwijs GGZ-stage
Eetstoornissen kind
● Gezinsgeneeskunde jr 2
Kind- en jeugdpsychiatrie
Eetstoornissen volwassenen
● Niet-medicamenteuze interventies in de huisartsenpraktijk
— Organisatie GGZ
Overdracht en tegenoverdracht
Overspanning en burn-out
Slaapstoornissen
DSM-5

Keuzeonderwijs SEH-stage
Endocrinologie
Intoxicaties
Spoedeisende somatiek: KNO, oog, dermatologie
Sportgeneeskunde
Medisch urgente uitslagen
Delier
■ Samenwerking huisarts-specialist

# Overzicht jaar 3

Kwartaal 1	Zelfstandige periode in de praktijk (2 weken)		
	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Seksuologie	Acute patiënt	■ Samenwerking jeugd-zorg	AED-training
Urgentie/triage	Farmacotherapie 3: Medicatiebeoordeling in de prk	■ Interprofessioneel onderwijs: jeugd	■ Medicatieoverdracht
■ Ouderenzorg 5: ouderen-zorg in de praktijk	● Complexe consulten: psychosociale consultv.	■ Gezondheidsbevordering	● Palliatieve zorg een eigen patiënt begeleiden
■ Chronische zorg: samen begeleiden van patiënten	Huisarts en POH-GGZ	Ⓜ Patiëntveiligheid	◇ PROFclass: Jouw visie.
Organisatie zorg: protocollen, ketenzorg, spiegel-informatie	● Complexe consulten: SOLK	PROFclass: Praktijkfinanciering	◇ PROFclass: Afgezwaaid en dan?
Oncologie 2	PROFclass: Verandermanagement	● Complexe consulten: video's kijken	◇ PROFclass: Presentatie verbeterproject
● Kindermishandeling bespreken	◇ Aios-comodel	◆ Tuchtrect (1 t/m 3)	Kijkje in elkaars keuken
Rouw en omgaan met verlies	■ Interprofessioneel onderwijs	◆ Keek op de week	■ Interprofessioneel onderwijs
PROFclass: Kwaliteit en kwaliteitssystemen	◆ Beroepsorganisaties: NHG, LHV en SPH	▲ Medische ethiek (1+2)	◆ Keek op de week
PROFclass: Het kwaliteitsverbeterplan	◆ Keek op de week	▲ LEOh	* Huisarts en wetenschap middag
● Consultvoering	* Huisarts en wetenschap middag	▲ Groepsevaluatie	— Diversiteit: specifieke morbiditeit bij migranten
● Complexe consulten: introductie	▲ Zelfsturend leren: invulling keuzeonderwijs	▲ Supervisie	
■ 360° feedback	▲ Supervisie	▲ Grensoverschrijdend gedrag van artsen	
◆ Landelijke 2-daagse: innovatie, genetica	▲ Omgaan met agressie		
◆ Keek op de week			
▲ Zelfsturend leren: invulling jaar 3			



# Overzicht jaar 3

Keuzeonderwijs jaar 3		
Module Infectieziektes	Module Kindergeneeskunde	Module Leefstijl
Module Seksuologie	● Verdieping kindermishandeling bespreken	● Motiverende gespreksvoering
Module Aios in beweging	Overgewicht kind	◇ PROFclass: Ontwikkelingen zorg-landschap
Module Meet the expert	● Risicogedrag puber	● Digitale consulten
Module Vaardigheden	■ Interprofessioneel onderwijs: jeugd	● Analyse denkprocessen
Acute urologie	Kinderdermatologie	● Conflicthantering
Module Chronische zorg	● Module Psychosociale consultvoering	◆ Module Duurzaamheid
● Diabetes jaargesprek	● Module Probleem Solving Treatment	◆ Module Digitale zorg
Beroerte houdt je bezig	Partnersmishandeling	◆ Module Belangen, beeldvorming,
Complicaties van oncologische behandeling	Psychotrauma	◆ Lareb
Zeldzame ziekten	— Transgenderzorg	■ Samenwerking 2e lijn
CNS, nierfunctiestoornissen	Module palliatieve zorg	▲ Eigen balans
Module Ouderenzorg	■ Sociale kaart palliatieve zorg	
Ouderenzorg 6: Zorgbehandelplan en zorgbehoefte	● Gesprek euthanasie	
Farmacotherapie 4: Oplossen van polyfarmacie vraagstukken	Expertisecentrum euthanasie	
Farmacotherapie 5: Verdieping	SCEN-arts	
Hartfalen	● Gesprek levenseinde	

Keuze-onderwijs

# Toelichting jaar 1

Kwartaal 1	Toelichting
Introductie: visitetas, ADEPD	Introductieperiode. ADEPD theorie, wetgeving OPEN, visitetas.
Introductie: koorts en vlekjes; websites; receptuur	Introductieperiode. 3 e-learnings.
Vaardigheden in de praktijk	Introductieperiode. Basisvaardigheden: oog en KNO, hart-longen, reanimatie.
* Standaarden: 1. De NHG-standaard	Achtergronden en ontwikkeling van NHG-standaarden. Adhv de NHG-standaard: OMA.
* Standaarden: 2. Antibioticabeleid	Onderbouwing van beleidskeuzes in de NHG-standaard en de praktijk. Antibiotica-beleid bij: hoesten, keelpijn, rinosinusitis.
* Standaarden: 3. Bewegingsapparaat	Ratio van lichamelijk onderzoek bewegingsapparaat in de NHG-standaard en in de spreekkamer.
Kleine kwalen	Varia aan kleine kwalen: kleine kwalenquiz.
Spiegelinformatie	Kennismaken met spiegelinformatie.
Introductie spoedzorg: urgentie en triage	Introductieperiode. Urgentie en triage met de NHG triagewijzer
STARTclass	Landelijke cursus. Praktische basis in het ABCDE-denken en -handelen.
◆ Juridische kaders spoedzorg	Introductieperiode. Wet- en regelgeving rondom spoedzorg. Externe docent (jurist).
Acuut ziek kind	Triage, alarmsymptomen bij kinderen met koorts, benadering van het zieke kind, voorlichting aan ouders.
● Arts-patiëntcommunicatie: consultvoering	Basisconsultvoering gespreksvaardigheden (reeks van onderwijsprogramma's).
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie en discussie door aios.
Introductie duurzaamheid	Duurzaamheid in de 10 thema's van de huisartsopleiding, een inleiding.
* Introductie: EBM	Inleiding in Evidence Based Medicine.
▲ Zelfsturend leren: leergesprekken	Introductieperiode. Leeragenda en leergesprek. Curriculum.
▲ Zelfsturend leren: mindset	Mindset en leren.

# Toelichting jaar 1

Kwartaal 2	Toelichting
* Standaarden: 4. De waarde van diagnostiek	Interpretatie en betekenis van testuitslagen, aan de hand van diagnostiek bij UWI.
— Standaarden: 5. Het pluis/niet-pluisgevoel	Het pluis/niet-pluisgevoel aan de hand van pijn op de borst, AP/ACS.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.
Diabetes mellitus	Toepassen theorie NHG-standaard bij eigen individuele patiënten.
— CVRM	Toepassen theorie NHG-standaard bij eigen individuele patiënten.
Astma / COPD	Toepassen theorie NHG-standaard bij eigen individuele patiënten.
Buikproblemen bij kinderen	Verdieping NHG-standaarden: buikpijn bij kind; obstipatie; voedsel-
Farmacotherapie bij kinderen	Farmacotherapie bij kinderen; off-label voorschrijven.
◇ PROFclass: Visievierluik	Visievorming eigen praktijk. Wat komt er kijken bij praktijkmanage-
PROFclass: Proces en digitalisering	E-learning LEAN werken; onderwijs over procesmanagement en digitalisering.
● Arts-patiëntcommunicatie: consultvoering	Voorlichting, advies en informatie; tijdsbewaking; analyse denkprocessen.
● Slecht nieuws	Oefenen slecht nieuwsgesprek, met acteur.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
■ Samenwerking 1e lijn	Sociale kaart in de 1e lijn.
* EBM 2-daagse	Basiskennis EBM, toepassen EBM.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen; n.a.v. EBM-vraag uit praktijk.
* Referaten	Referaten n.a.v. een EBM-vraag uit de praktijk.
▲ Groepsevaluatie	Stilstaan bij groepsproces, onderwijs en begeleiding.
▲ LEOh	Landelijke Evaluatie Opleiders huisartsgeneeskunde: voorbespreken feedback aan opleider.
▲ Zelfsturend leren: LHK	Integreren opbrengst LHK met eigen leeractiviteiten.
▲ Feedback geven en ontvangen	Regels van feedback en oefenen met het geven en ontvangen van
▲ Onderwijs geven	Zelf onderwijs geven en maken.
— Diversiteit: introductie	Introductie van het onderwerp diversiteit met de diversiteitscirkel.

# Toelichting jaar 1

Kwartaal 3	Toelichting
* Standaarden: 6. Standaard in de praktijk	Beleid is mede afhankelijk van patiëntfactoren, keuzes in het consult; Implementatie van vernieuwde NHG-standaard in de praktijk.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.
■ Ouderenzorg 1: introductie ouderenge-neeskunde	Introductie SFMPC, geriatrisch onderzoek, behandeldoel en zorgvraag oudere patiënt, aandacht voor intercurrente ziekten en proactieve aanpak daarvan.
● Gezinsgeneeskunde jr 1	Rol en invloed van systeem (ouders, brussen); ziektegedrag en leefge-woonten; rol van de huisarts.
Verslaving	Signaleren, bespreekbaar maken verslavingsproblematiek.
Persoonlijkheidsstoornis	Herkennen bijzondere persoonlijkheden, invloed persoonlijkheid op interactie.
Palliatieve zorg jaar 1: een introductie	De vier dimensies van palliatieve zorg; introductie palliatieve zorg.
* Oncologie 1	Screening/diagnostiek in de oncologie.
◇ PROFclass: Huisartsenland en declareren	Spelers in het veld; introductie financiering huisartsenzorg; declareren
◇ PROFclass: Lidmaatschap en leiderschap	Samenwerken (e-learning) en leidinggeven (terugkomdag).
◆ Patiëntveiligheid	Patiëntveiligheid en denkfouten; analyseren eigen incidenten.
● Arts-patiëntcommunicatie: consultvoe-ring	Arts-patiëntcommunicatie in context: laaggeletterdheid.
● Roos van Leary	Theorie en toepassen Roos van Leary.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
◆ Beroepsgeheim	Juridische kaders beroepsgeheim.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen; n.a.v. EBM-logboek in de praktijk.
* Referaten	Referaten n.a.v. een EBM-vraag uit de praktijk.
▲ Zelfsturend leren: je leerproces in beeld	Jouw leerproces in beeld.

# Toelichting jaar 1

Kwartaal 4	Toelichting
DM	Kennis NHG-standaarden met expert-docent (kaderhuisarts).
CVRM, HVZ	Kennis NHG-standaarden met expert-docent (kaderhuisarts).
Astma/COPD	Kennis NHG-standaarden met expertdocent (kaderhuisarts).
Spirometrie	Kennis NHG-standaarden met expert-docent (kaderhuisarts)..
■ Huisarts en de POH GGZ	Taken en verantwoordelijkheden van huisarts en POH-GGZ.
▲ (H)erkennen SOLK	SOLK herkennen, erkennen.
● Gezondheidsrisico's bespreekbaar maken	Communicatieve aspecten bij bespreken ongezonde leefstijl.
● Motiverende gespreksvoering	Motiverende gespreksvoering: theorie en oefenen.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
◆ Na het overlijden	Lijkschouw; keuzeonderdeel donatie.
■ 360° feedback	Nabespreken ontvangen feedback van collega's en medewerkers en patiënten.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen; na EBM-logboek in de praktijk
▲ Medische ethiek	Inleiding op medische ethiek.
— Diversiteit: invloed op consultvoering	Introductie van het onderwerp diversiteit met de diversiteitscirkel.

# Toelichting jaar 1

Keuzeonderwijs	Toelichting
PDS	Klachtenpatroon bij prikkelbare darmsyndroom; de waarde van diagnostiek; interventies en begeleiding.
Verdachte huidafwijkingen	Diagnostiek en behandeling van benigne, premaligne en maligne huidtumoren.
Dermatologie	Diagnostiek en behandeling van dermatologische aandoeningen.
Moeheid	Hulpvraag, anamnese, diagnostiek en begeleiding bij moeheidsklachten.
Oogheelkunde	Diagnostiek, behandeling en verwijzindicaties bij oogheelkundige aandoeningen.
Mictieklachten bij mannen	Diagnose en beleid bij aspecifieke mictieklachten bij mannen; vroegdiagnostiek prostaatacarcinoom.
Hoofdpijn	De meest voorkomende soorten hoofdpijn.
SOA	Diagnostiek en behandeling
Vaginale klachten	Diagnostiek bij fluor vaginalis en vaginale klachten.
Duizeligheid	Onderscheid maken tussen de verschillende diagnoses bij duizeligheid.
Vaardigheden on demand	Onderzoek met proefpersoon: VT, mammae, RT en mannelijk genitaal. Eigen lacunes opvullen, on demand.
• Communicatie kind/puber	Communicatie met kinderen van verschillende leeftijden.
Beroerte	Herkennen van en handelen bij beroerte; neurologisch onderzoek.
Medicatie bij DM	Externe docent (kaderhuisarts)
Diabetische voet	Externe docent (kaderhuisarts)
■ Ouderezorg 1: Introductie ouderengeneeskunde	SFMPC, geriatrisch onderzoek, behandeldoel en zorgvraag oudere patiënt, intercurrente ziekten.
PROFclass: tijdmanagement	Tijdsbesteding in jouw werk; en balans werk en privé
Diagnostische denkfouten	Denkfouten; human factors.
• Interculturele communicatie	Externe docent (geestelijk verzorger).
■ Samenwerking huisarts en bedrijfsarts	Aandacht voor arbeid gerelateerde klachten. Externe docent (bedrijfsarts).
■ Samenwerking met assistente	Elkaars kwaliteiten kennen en samenwerking bevorderen, verbinding creëren.
▲ Eigen balans	Bevorderen van een goede werk/privébalans en voorkomen van overspanning bij jezelf.
▲ Omgaan met grensoverschrijdend gedrag van patiënten	Omgaan met grensoverschrijdend gedrag van patiënten
▲ Reflectie cursus	Cursus om je reflectievaardigheden te verbeteren. Individueel aanmelden op advies van groepsdocent/opleider.

## Toelichting jaar 2

CZ-stage	Toelichting
Dementie	Herkennen verschillende typen dementie, taak van de huisarts in diagnostiek en begeleiding.
Decubitus	Herkennen (risicofactoren voor) decubitus, behandeling.
Chronische neurologie	Vershillende neurologische ziektebeelden, waaronder Parkinson, MS, en ALS.
— Ouderenzorg 2: De patiënt centraal	Zorg/behandelplan van eigen patiënt; SFMPC-model; afstemming met patiënt staat centraal.
Farmacotherapie 1: Introductie op medicatiebeoordeling	Medicatiebeoordeling (MBO) en toepassen STRIP,
Farmacotherapie 2: Polyfarmacie in het verpleeghuis	Verdieping: MBO bij polyfarmacie; kinetiek bij ouderen. Externe docent (apotheker).
● Ouderenzorg 4: Familiegesprekken en mantelzorg	Familiegesprekken, aandacht voor mantelzorgers.
Palliatieve zorg tkd 1: inleiding, pijn	Inleiding palliatieve zorg en palliatief redeneren; pijn in de palliatieve fase.
Palliatieve zorg tkd 2: dyspnoe, ACP	Dyspnoe in de palliatieve fase; advance care planning.
Palliatieve zorg tkd 3: gastro-intestinale symptomen	Gastro-intestinale symptomen in de palliatieve fase: misselijkheid, braken, ileus. Ascitesdrainage.
Palliatieve zorg tkd 4: delier; palliatieve sedatie	Delier in de palliatieve fase; palliatieve sedatie.
Rouwbegeleiding	Wat is rouw, diverse vormen van verlies; wetenschappelijke inzichten. Eigen attitude en reacties.
— Stervensbegeleiding	Omggaan met een naderen levenseinde door patiënt en huisarts.
Euthanasie (deel 1)	Dilemma's rondom het levenseinde, eigen attitude.
Euthanasie (deel 2)	Wettelijk kader; procedure; uitvoering van euthanasie. Externe docent.
◆ WGBO en wilsbekwaamheid	Juridische kaders van de WGBO en beoordeling wilsbekwaamheid. Externe docent (jurist).
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
■ Interprofessioneel onderwijs: ouderengeneeskunde	Interdisciplinair onderwijs over samenwerking tussen huisarts, SOG en geriater adhv thema's bv vallen, geheugenstoornis.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen. EBM-docent.
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.
▲ Medische ethiek	Niet schaden; weldoen. Wanneer kun je afzien van behandeling? Externe docent.
▲ Zelfsturend leren	Leerdoelen en leerplannen.
Introductie en praktische zaken CZ-stage	Praktische zaken omtrent CZ-stage.

Keuzeonderwijs CZ-stage	Toelichting
Probleemgedrag na hersenbeschadiging	Verklaring en aanpak van probleemgedrag na NAH. Externe docent (gedragsdeskundige NAH / ethicus)
■ Ouderenzorg 3: Sociale kaart in de wijk en financiering	Takenpakket SOG, samenwerking met SOG; indicatiestelling door CIZ.

## Toelichting jaar 2

GGZ-stage	Toelichting
Acute psychiatrie	Handelen bij acute psychiatrische ziektebeelden. Externe docent
Acute psychiatrie: dwang in de zorg	Wettelijke kaders bij dwang in de zorg: Wvvggz en Wzd. Externe docent (jurist).
Acute psychiatrie: psychose	Kennis over psychotisch gedrag, inschatten ernst, en inzetten passende zorg.
Angststoornissen	Angststoornissen diagnosticeren; psycho-educatie met behulp van de angstcirkel; behandelopties.
Depressie	Onderscheid spanningsklachten en stemmingsstoornissen; handvatten voor begeleiding bij lichte depressie; behandelplan
Persoonlijkheidsproblematiek	Verschillende clusters persoonlijkheidsstoornissen; herkennen, signaleren, en je ertoe verhouden.
Probleem solving treatment (PST)	Korte psychologische benadering, ontwikkeld voor de 1e lijn.
Psychofarmaca	Werking en bijwerking van verschillende psychofarmaca.
● Suïcidepreventie	Risicofactoren voor suïcide, gesprekstechnieken suïcidepreven-
● Verslaving	Motiverende gesprekstechnieken bij alcoholverslaving.
● Communicatie met specifieke groepen	Ingewikkeld consult (psychiatrie, verslaving) met acteur.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen. EBM-docent.
▲ Zelfsturend leren	Leerdoelen en leerplannen.
▲ Medische ethiek	Thema: autonomie. Externe docent (ethicus).
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.
Introductie en praktische zaken GGZ-stage	Praktische zaken omtrent GGZ-stage.

Keuzeonderwijs GGZ-stage	Toelichting
Eetstoornissen kind	Eetstoornissen bij kinderen.
● Gezinsgeneeskunde jr 2	Rol en invloed van systeem (ouders, brussen); ziektegedrag en leefgewoonten.
Kind- en jeugdpsychiatrie	Kind- en jeugdpsychiatrie: angst/depressie, gedragsstoornissen, KOPP.
Eetstoornissen volwassenen	Eetstoornissen bij volwassenen.
● Niet-medicamenteuze interventies in de	Niet-medicamenteuze interventies bij psychische klachten. Externe docent (psychiater)
— Organisatie GGZ	De verschillende echelons in de GGZ.
Overdracht en tegenoverdracht	Overdracht/tegenoverdracht in lastig lopende consulten.
Overspanning en burn-out	Beschermende factoren en valkuilen, psycho-educatie, diagnostiek.
Slaapstoornissen	Diagnostiek en behandeling van slaapstoornissen in de 1e lijn
DSM-5	Hoe zit de DSM-5 in elkaar en wat moet je hiervan weten?



## Toelichting jaar 2

Ziekenhuis-stage	Toelichting
■ Pijn	Neurobiologie van pijn; behandeling neuropathische pijn; samenwerking in de behandeling van pijn.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 2.
STARTclass	Landelijke cursus. ABCDE-benadering bij spoedgevallen; traumaopvang; beoordeling van ECG en röntgenfoto's.
Spoedeisende somatiek: acute buik	Acute buik in de huisartsenpraktijk.
Spoedeisende somatiek: cardiaal	Ritmestoornissen; cardiale ziektebeelden met pijn op de borst (niet ACS); cardiale dyspnoe.
Spoedeisende somatiek: neurologie	Spoedeisende neurologie: trauma capitis; acute hoofdpijn.
Spoedeisende somatiek: acuut zieke kind	Minder vaak voorkomende, ernstige, acute ziektebeelden bij kinderen.
Spoedeisende somatiek: zwangerschap en gynaecologie	Acute buikpijn in de zwangerschap; zwangerschapsdermatosen; medicatie bij zwangeren; acute gynaecologie.
Medisch urgente uitslagen	Interpretatie van en beleid bij (spoed) afwijkende labuitslagen.
◆ Klachtrecht	Klachtrecht; omgaan met klachten.
● Communicatie in spoedsituaties	Specifieke communicatieve vaardigheden in spoedsituaties.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen. EBM-docent
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.
▲ Zelfsturend leren	Leerdoelen en leerplannen.
Introductie en praktische zaken ZKH-stage	Uitgebreide kennismaking en bespreken praktische zaken omtrent

Keuzeonderwijs SEH-stage	Toelichting
Endocrinologie	Schildklierstoornissen; onregelde diabetes; zeldzamere endocrinologische ziektebeelden zoals de ziekte van Addison en Cushing.
Intoxicaties	Herkennen intoxicaties; behandeling.
Spoedeisende somatiek: KNO, oog, dermatologie	Acute oogheelkundige problemen; Bells palsy; sudden deafness; epiglottitis; acute dermatologie.
Sportgeneeskunde	Blessures knie en schouder; het lichamenlijk onderzoek. Externe docent
Medisch urgente uitslagen	Interpretatie van en beleid bij (spoed) afwijkende labuitslagen.
Delier	Herkenning en behandeling van delier.
■ Samenwerking huisarts-specialist	Valkuilen en tips en beoordelen van verwijfsbrieven.

## Toelichting jaar 3

Kwartaal 1	Toelichting
Seksuologie	Bespreken van seksuele problemen en de seksuele anamnese.
Urgentie/triage	De rol van de telefoonarts, met name bij triage.
■ Ouderenzorg 5: ouderenzorg in de praktijk	Organisatie ouderenzorg in de huisartsenpraktijk; kwetsbare ouderen
■ Chronische zorg: samen begeleiden van patiënten	De organisatie van niet-geprotocolleerde en ketenzorg in de praktijk; risicocommunicatie.
Organisatie zorg: protocollen, ketenzorg, spiegelinformatie	Spiegelinformatie en data: wat kun je ermee en hoe kan het helpen de kwaliteit te verbeteren?
Oncologie 2	De rol van de huisarts in de diagnostische fase, de behandelfase, en bij de nazorg.
● Kindermishandeling bespreken	Kindermishandeling signaleren en bespreekbaar maken.
Rouw en omgaan met verlies	Begeleiding bij rouw; rouw bij kinderen.
Landelijke2-daagse.	Landelijk onderwijs over digitalisering en innovaties / genetica en farmacogenetica.
◇ PROFclass: Kwaliteit en kwaliteitssystemen	Onderdeel van cluster Kwaliteits- en verandermanagement van de PROFclass.
◇ PROFclass: Het kwaliteitsverbeterplan	Onderdeel van cluster Kwaliteits- en verandermanagement van de PROFclass.
● Consultvoering	Opfrissen basisconsultvoering met eigen consultvideo's.
● Complexe consulten: introductie	Introductie op communicatie in complexe consulten.
■ 360° feedback	Bespreken feedback van assistente, patiënt, collega-aios, opleider, andere huisarts.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
▲ Zelfsturend leren: invulling jaar 3	Leerdoelen en leerplannen.

## Toelichting jaar 3

Kwartaal 2	Toelichting
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.
Farmacotherapie 3: Medicatiebeoordeling in de praktijk	MBO en STRIP; deprescribing; omgaan met interacties, nier- en leverfunctiestoornissen. Externe docent (apotheker).
Complexe consulten: psychosociale consultvoering	
Huisarts en POH-GGZ	Meelopen met POH-ggz en een eigen patiënt volgen
Complexe consulten: SOLK	Benadering van patiënten met SOLK.
◇ PROFclass: Verandermanagement	Onderdeel van cluster Kwaliteits- en verandermanagement van de PROFclass.
◇ Aios-comodel	Begeleiding van coassistenten.
■ Interprofessioneel onderwijs	Communicatie en samenwerking, onderwijs met aios andere specialismen.
◆ Beroepsorganisaties	Kennismaking met LHV, NHG, SPH. Externe docenten (LHV, NHG, SPH)
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
* Huisarts en wetenschap middag	Expert-docent EBM, actualiteit of andere ontwikkelingen in de medische wetenschap.
▲ Zelfsturend leren: invulling keuzeonderwijs	Welke onderwerpen willen we behandelen in de vrije ruimte?
▲ Supervisie	Reflectie op persoonlijk functioneren en professioneel handelen in kleine groepjes onder begeleiding van een supervisor.
▲ Omgaan met agressie	Omgaan met agressie, met acteur.

## Toelichting jaar 3

Kwartaal 3	Toelichting
■ Samenwerking jeugdzorg	Sociale kaart jeugdzorg.
■ Interprofessioneel onderwijs - jeugd	Inhoudelijk onderwijs kindergeneeskunde, onderwijs samen met aios andere specialismen.
■ Gezondheidsbevordering	Gezondheidsbevorderend denken.
🔍 Patiëntveiligheid	Analyse eigen incident; disclosure incident oefenen met acteur; gesprek met collega's na een incident.
PROFclass: Praktijkfinanciering	Onderdeel van cluster Praktijkfinanciering van de PROFclass.
● Complexe consulten: video's kijken	Nabespreken consultvideo's van complexe consulten (psychosociaal; SOLK)
◆ Tuchtrecht (1)	Tuchtrecht. Externe docent (jurist).
◆ Tuchtrecht (2)	Bezoek tuchtcollege.
◆ Tuchtrecht (3)	Nabespreken tuchtzaak, bespreken uitspraak.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
* Huisarts en wetenschap middag	Expert-docent EBM, actualiteit of andere ontwikkelingen in de medische wetenschap.
▲ Medische ethiek	Thema: rechtvaardigheid. Externe docent (ethicus).
▲ Medische ethiek	Thema: de goede huisarts. Externe docent (ethicus).
▲ LEOh	Landelijke Evaluatie Opleiders huisartsgeneeskunde: voorbereken feedback aan opleider.
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.
▲ Supervisie	Reflectie op persoonlijk functioneren en professioneel handelen in kleine groepjes onder begeleiding van supervisor.
▲ Grensoverschrijdend gedrag van artsen	Grensoverschrijdend handelen jegens patiënten; jegens collega's.

## Toelichting jaar 3

Kwartaal 4	Toelichting
AED-training	AED-training, met certificaat. Externe docent.
Medicatieoverdracht	Regels omtrent medicatieoverdracht; medicatieveiligheid.
● Palliatieve zorg een eigen patiënt begeleiden	Presentatie eigen palliatieve casus.
◇ PROFclass. Jouw visie.	PROFclass onderwijsprogramma in het cluster Visie en medisch leiderschap.
◇ PROFclass: Afgezwaid en dan?	PROFclass onderwijs.
◇ PROFclass: Presentatie verbeterproject	Onderdeel van cluster Kwaliteits- en verandermanagement van de PROFclass. TKD 4.
Kijkje in elkaars keuken	Aios kijken een dag bij elkaar mee in de opleidingspraktijk
■ Interprofessioneel onderwijs	Inhoudelijk onderwijs samen met aios andere specialisten.
◆ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.
* Huisarts en wetenschap middag	Expert-docent EBM, actualiteit of andere ontwikkelingen in de medische wetenschap.
— Diversiteit: specifieke morbiditeit bij migranten	Diverse ziektebeelden die specifiek zijn voor migranten.

## Toelichting jaar 3

Keuzeonderwijs	Toelichting
<b>Module Infectieziektes</b> TKD 1-3	Public health; reizigersgeneeskunde; capita selecta
<b>Module Seksuologie</b> TKD 1–3	Het seksuologisch consult; mannen– en vrouwenproblemen; seksualiteit bij ziekte en beperking; seks en maatschappij
<b>Module Aios in beweging</b> TKD 1–3	Sportblessures onderbeen; knie; bovenbeen
<b>Module Meet the expert</b> TKD 1–3	MDL-arts; kinderarts– allergoloog; dermatoloog
<b>Module Vaardigheden</b> TKD 1–3	Oa: hand- en polsklachten; urogynaecologie
Acute urologie	
<b>Module Chronische zorg</b> TKD 1–3	Kaderhuisarts astma/COPD; CVRM; DM. Casuïstiek. Organisatie.
Diabetes jaargesprek	DM jaarcontrole vs. jaargesprek.
Beroerte houdt je bezig	Lange termijngevolgen van CVA; film.
Complicaties van oncologische behandeling	Complicaties van oncologische behandeling, op korte en lange termijn
Zeldzame ziekten	Zeldzame ziektes en de huisarts.
CNS, nierfunctiestoornissen	De aanpak van CNS/nierfunctiestoornissen.
Ouderenzorg 6: Zorgbehandelplan en zorgbehoefte	Zorgbehandelplan, complexe multimorbiditeit.
<b>Module Ouderenzorg</b> TKD 1 - 3	Geriatrische reuzen en dwergen; probleemgedrag bij dementie; WZD; urine-incontinentie
Farmacotherapie 4: Oplossen van polyfarmacie vraagstukken	Zelfstandig oplossen van polyfarmacie vraagstukken a.d.h.v. bouwstenen
Farmacotherapie 5: Verdieping	Keuze uit: samenwerking huisarts-apotheker; farmacogenetica; herhaalmedicatie; verdieping basisbegrippen.
Hartfalen	Diagnostiek en behandeling van hartfalen bij ouderen met complexe problematiek.
<b>Module kindergeneeskunde</b> TKD 1-3	Verschillende onderwerpen: psychosociale ontwikkeling; kinderpsychiatrie; visus, kinderorthopedie; kinderoorlogie; kindermishandeling; kinderdermatologie; genetica; kindercardiologie.
Overgewicht kind	Overgewicht bespreekbaar maken, behandelen en verwijzen.
Risicogedrag puber	Signaleren en bespreekbaar maken van risicogedrag bij pubers.
Verdieping kindermishandeling bespreken	Kindermishandeling bespreekbaar maken, verdieping.
Interprofessioneel onderwijs: jeugd	Verschillend onderwerpen jeugdzorg, samenwerkingsaspecten.
Kinderdermatologie	Externe docent
<b>Module psychosociale consultvoering</b> tkd 1-3	Gespreksvaardigheden; video's.
<b>Module PST</b> tkd 1 - 3	Probleem Solving Treatment
Partnermishandeling	Aanpak bij partnermishandeling; de rol huisarts.
Psychotrauma	Late gevolgen van trauma
Transgenderzorg	Huisartsenzorg voor mensen met gender gerelateerde problematiek

## Toelichting jaar 3

Keuzeonderwijs—vervolg	Toelichting
<b>Module palliatieve zorg</b> tkd 1-3	Palliatieve vaardigheden en behandeling symptomen, verdieping.
■ Sociale kaart palliatieve zorg	Palliatieve zorg, organisaties en hulpverleners in de 0e, 1e en 2e lijn.
● Gesprek euthanasie	Gesprek over euthanasie: wensen patiënt, eigen standpunt bespreken.
Expertisecentrum euthanasie	Wat is de taak van het Expertisecentrum Euthanasie?
SCEN-arts	De rol van de SCEN-arts (externe docent, SCEN-arts)
● Gesprek levenseinde	Gesprek over wensen rond het levenseinde.
<b>Module Leefstijl</b> tkd 1—3	Voeding; beweging; mind/bodymanagement
● Motiverende gespreksvoering	Verdieping over motiverende gespreksvoering.
◇ PROFclass: Ontwikkelingen zorglandschap	Onderdeel van cluster Visie en Medisch leiderschap van de PROFclass.
● Digitale consulten	Aandachtspunten bij het afhandelen van e-consulten.
● Analyse denkprocessen	Analyse van de eigen denkprocessen tijdens een consult.
● Conflicthantering	Conflicten met patiënten; escaleren en de-escaleren; oefenen.
◆◇ <b>Module Duurzaamheid</b> - TKD 1-3	Inleiding duurzaamheid, planetary health. Goede voornemens privé en in de spreekkamer. Verdieping. Leiderschap en maatschappelijke rol.
◆ <b>Module Digitale zorg</b> TKD 1 - 3	
◆ <b>Module Belangen, beeldvorming, bijgeloof en beïnvloeding</b> - TKD 1 –3	Beïnvloeding; de farmaceutische industrie; belangen; internet; bijwerkingen van een diagnose; reitificatie en scientisme; niet-reguliere geneeswijzen; iatrogene schade; halve waarheden.
Lareb	Bijwerkingen melden. Externe docent (Lareb).
■ Samenwerking 2e lijn	Verwijzingen; opname-/ontslagberichten.
▲ Eigen balans	Bevorderen van een goede werk-privébalans en voorkomen van overspanning bij jezelf.

## Colofon

Tekst: Mirjam Mathot, Marcelle Ledoux, curriculumcommissie Huisartsopleiding Utrecht

Uitgave: februari 2025

Huisartsopleiding Utrecht

Bezoekadres: Broederplein 43, 3703CD, Zeist, +31-(0)-88-75 697 00

[www.huisartsopleidingutrecht.nl](http://www.huisartsopleidingutrecht.nl)

[www.umcutrecht.nl](http://www.umcutrecht.nl)